

POJĘCIE WIELOMIANU

Wielomianem stopnia n zmiennej x nazywamy wyrażenie postaci

$$W(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + a_{n-2} x^{n-2} + \dots + a_1 x + a_0, \text{ gdzie } a_n, a_{n-1}, \dots, a_1, a_0 \in R \text{ i } n \in N \text{ i } x \in R$$

Liczby $a_n, a_{n-1}, \dots, a_1, a_0$ nazywamy współczynnikami wielomianu.

STOPIEŃ WIELOMIANU

Stopniem wielomianu jednej zmiennej nazywamy największy wykładnik potęgi zmiennej, dla której współczynnik jest różny od zera.

RÓWNOŚĆ WIELOMIANÓW

Dwa wielomiany jednej zmiennej nazywamy równymi, gdy są tego samego stopnia, mają równe współczynniki przy jednakowych potęgach zmiennej x i mają równe wyrazy wolne.

PIERWIASTEK WIELOMIANU

Liczbę p nazywamy pierwiastkiem (miejszem zerowym) wielomianu $W(x)$ wtedy i tylko wtedy, gdy $W(p) = 0$.

TWIERDZENIE BEZOUT

Wielomian $W(x)$ jest podzielny przez dwumian $(x - p)$ wtedy i tylko wtedy, gdy liczba p jest pierwiastkiem wielomianu $W(x)$.

Resztę R z dzielenia wielomianu $W(x)$ przez dwumian $(x - p)$ obliczamy: $R = W(p)$.

PIERWIASTKI K-KROTNE WIELOMIANU

Liczbę p nazywamy pierwiastkiem k -krotnym wielomianu $W(x)$ wtedy, gdy wielomian $W(x)$ można przedstawić w postaci

$$W(x) = (x - p)^k \cdot Q(x), \text{ gdzie } Q(p) \neq 0$$

PIERWIASTKI CAŁKOWITE WIELOMIANU

Jeżeli wielomian $W(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0$ stopnia n o współczynnikach całkowitych ma pierwiastek całkowity, to jest on dzielnikiem wyrazu wolnego a_0 .

PIERWIASTKI WYMIERNE WIELOMIANU

Jeżeli wielomian $W(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0$ o współczynnikach całkowitych ma pierwiastek wymierny w postaci ułamka nieskracalnego $\frac{p}{q}$, tzn. $x = \frac{p}{q}$, to p jest dzielnikiem wyrazu a_0 , q zaś dzielnikiem wyrazu a_n .

ROZKŁAD WIELOMIANU NA CZYNNIKI

Rozłożyć wielomian na czynniki to znaczy przedstawić go jako iloczyn wielomianów stopnia niezerowego.

Jeżeli liczby $x_1, x_2, x_3, \dots, x_n$ są pierwiastkami wielomianu $W(x)$ stopnia n , to $W(x) = a_n(x - x_1)(x - x_2) \cdot \dots \cdot (x - x_n)$

Każdy wielomian można rozłożyć na czynniki stopnia co najwyżej drugiego.

RÓWNANIE STOPNIA N

Równaniem stopnia n z jedną niewiadomą nazywamy równanie postaci $W(x) = 0$, gdzie $W(x)$ jest wielomianem zmiennej x stopnia n .

NIERÓWNOŚĆ STOPNIA N

Nierównością stopnia n z jedną niewiadomą nazywamy każdą z nierówności postaci: $W(x) > 0$ lub $W(x) < 0$ lub $W(x) \geq 0$ lub $W(x) \leq 0$, gdzie $W(x)$ jest wielomianem zmiennej x stopnia n .

WYRAŻENIA WYMIERNE

Wyrażenie $\frac{P(x)}{Q(x)}$, w którym $P(x)$ i $Q(x)$ są wielomianami i $Q(x)$ nie jest wielomianem zerowym, nazywamy wyrażeniem wymiernym.

FUNKCJA WYMIERNA

Funkcję $f(x) = \frac{W(x)}{G(x)}$, gdzie $W(x)$ i $G(x)$ są wielomianami i $G(x)$ nie jest wielomianem zerowym, nazywamy funkcją wymierną zmiennej x .

Dziedziną funkcji wymiernej jest zbiór: $D = \{x: G(x) \neq 0\}$.

RÓWNANIE WYMIERNE

Równaniem wymiernym nazywamy równanie postaci $\frac{P(x)}{Q(x)} = 0$, gdzie $P(x)$ i $Q(x)$ są wielomianami i $Q(x)$ nie jest wielomianem zerowym.

NIERÓWNOŚĆ WYMIERNA

Nierównością wymierną nazywamy nierówność postaci

$$\frac{P(x)}{Q(x)} > 0 \text{ lub } \frac{P(x)}{Q(x)} < 0 \text{ lub } \frac{P(x)}{Q(x)} \geq 0 \text{ lub } \frac{P(x)}{Q(x)} \leq 0,$$

gdzie $P(x)$ i $Q(x)$ są wielomianami i $Q(x)$ nie jest wielomianem zerowym.